

Zertan aldatu telebista ikusteko modua

Teknologiaren azken aurrerakuntzek goitik behera aldatu dute telebista ikusteko dugun modua baita telebistaeredua bera. Sekuentzia honetan horretaz arituko gara. Ariketa hauek egingo dituzu.

Gaian sartzeko Teknologiaaurrerapen zenbait lotu dagokien datarekin.

Audioa entzun ondoren galderen erantzun egokia aukeratu.

Irakurri testua, bertako zenbait hitzen baliokide egokia aukeratu. Ondoren galdera batzuei erantzunez zure esperientziari buruz hitz egin.

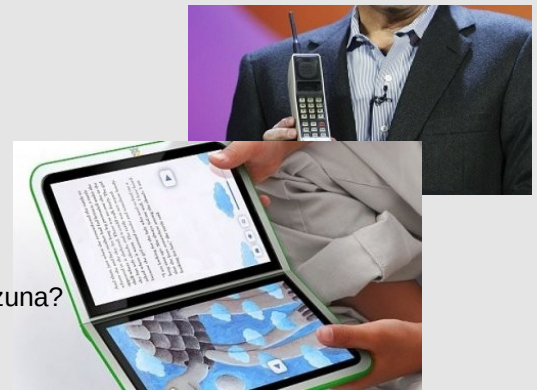

Teknologiak ekarri dizkigunak

Behean dituzu teknologiaren garapenak ekarri dizkigun zenbait aurrerapen urterekin lotuko zenituzke. Ariketa egin ondoren komentatu taldean galderak.

Lehen telefono mugikorra atara merkatura....	2006an
Europar telebista analogikotik digitalera hasi aldatzen....	1983An
Lehendabiziko aldiz atara merkatura liburu elektroniko	1981ean
baina arrakasta handirik gabe....	1967An
Lehenengoz YouTube kanala hasi martxan....	2005ean
Telebista koloretan Europako lehen emisio publikoa....	

- Aipatu diren aurrerakuntza horietatik zein da zuk gehien erabiltzen duzuna?
- Bada harritu zaituen datarik?

Telebista ikusteko moduak

Telebista izugarritzko iraultza bizitzen ari da. Horretaz arituko da Miren Gabantxo EHuko irakaslea. Audio osoa entzun ondoren, beheko galderen erantzun egokia aukeratu.

<https://labur.eus/1CDj0>

- Aple TV plus plataforma digitalak zer ezaugarri izango ditu?**
 - Harpidetza ez da derrigorrezkoa izango.
 - Edukiak eskaintzeaz gain, eduki horiek Aplek berak produzituko ditu.
 - Telesailak, mahainguruak eta albisteak eskainiko dituzte.
- Erabat aldatu da telebista ikusteko modua. Zerk eragin du aldaketa?**
 - Telebista etxeko pantailan ikustea ez zaigu eroso egiten.
 - Erabiltzen dugun pantaila nagusia jada ez da etxekoa.
 - Orain irudiei ez diegu garrantzia handia ematen.
- Zein da plataforma horien sekretua? Zer da eskaintzen dutena?**
 - Eduki erakargarriak, eta aukera zabala.
 - Albisteak, modu erakargarrian aurkeztuta.
 - Mahai-inguru eta pelikula interesgarriak.
- Aplek Aple News aldizkaria ere eskainiko du. Zer iritzi eman du Mirenek horri buruz?**
 - Badaia-eskaintza interesgarria egingo dutela.
 - Gure bizitza-estiloa erabat aldatuko duela aldizkariak.
 - Aldizkariaren bidez gure iritzia eta kontsumitzeko modua bideratuko dela.
- Tokiko telebistak arriskuan ikusten ditu Mirenek?**
 - Ez, Netflix eta Applek baino jarraitzaile gehiago dituzte-eta.
 - Oraingoz ez, baina arriskuan egon daitezke.
 - Ez, globalizazioaren beste muturrean baitaude.

Telebista? Zer telebista?

Testu honetan Joxe Rojas telebista-eredu tradizionalan izandako aldaketei buruz arituko zaigu. Testua arretaz irakurri ondoren, aukeratu hitz bakoitzaren baliokidea.

Telebista? Zer telebista?

Interneten hedapenak oso zail jarri die etorkizuna egunkari eta aldizkariari. Gero eta ohituago gaude dena pantaila bidez jasotzen, dosi txiki eta azkarretan, ahal dela, eta horrek kalte latzak___1_____ ekarri dizkio paperezko albistegi munduari. Baina telebistari ere ez dio mesederik egin___2_____ :konturatu gabe, pantailan nahi duguna nahi dugun unean ikustera ohitzen ari gara.

Telebista-eredu tradizionalan, programatzaile batek erabakitzen zuen ikusleek zer eta noiz ikusi, eta, horren arabera, egitarau bat osatzen zuen. Sareak, batez ere etxeetako Interneterako konexioen abiadura azkartu denetik, bideoa nahierara___3_____ ikusteko aukera erraztu du, eta askok heldu diote (diogu) aukera horri, nork bere parrila propioa osatuz: halako telesailaren 20 minutuko kapituluak etxetik lanerako bidean tabletan ikusteko, beste ez dakit zein pelikula bazkalorduan ikusteko telebistaren pantaila handian, edo umeei autoan jartzeko...

Ia ez gara konturatu, baina nork bere aukera egiteko erraztasun horrek aldaketa handiak ekarri dizkigu ingurura eta orain arte ondo itxita genituen eremuak elkarrekin nahasten ari dira: telebista tradizional gehienek eskaintzen dute haien edukia Interneten, eta telebista gailuek___4_____ eurek interneterako konexioa dakarte gero eta sarriago, Youtube bezalako guneak egongelako beste kanal bat bihurtuta. Are gehiago: teknologia enpresen artean lehia bizia___5_____ piztu da, bideo edukien salmentan gailendu___6_____ nahian. Applek, Googlek, Amazonek berak ere, denek daukate haien bideo-denda, filmak eta telesailak ere nahi dugun une eta lekuan ikusteko aukerarekin.

Duela gutxi, beste urrats bat ikusi dugu nahaste horretan: beti telebista bati lotuta bizi izan diren bideo-kontsolen saltzaileak ere bideo eduki propioak sortzen hasi dira, bezeroak fidel bilakatzeko___7_____ baina baita produktu gehigarri gisa___8_____ saltzeko ere. Micro-softek, adibidez, laster abiatuko du Xbox Originals, bere kontsolarako propio sortutako telesail, pelikula eta saio aukeraketa. Bideo jokoak bezalaxe, norberak nahi duenean deskargatu eta ikusteko. Garai latzak___9_____, bai, telebista programatzaileentzat.

www.aizu.eus web ataritik hartua. Joxe Rojas

(1)

ondorio oso kaltegarriak
ondorio nabarmenak
arisku izugarriak

(4)

tresneriek
Aparatuek
makinariek

(7)

zintzo jokatzeko
jator bihurtzeko
leial bihurtzeko

(2)

graziarik egin
onik egin
laguntzarik eman

(5)

amorru handia
norgehiagoka handia
irrika handia

(8)

osatzaile balitz bezala
osagarri modura
gehitzaile modura

3)

nahi bezala
geure borondatez
nahita

(6)

desberdindu
nabarmendu
gailurtu

(9)

lakarrak
indartsuak
gogorak

Erantzunak

Teknologiak ekarri dizkigunak

- Lehen telefono mugikorra atera zen merkatura. (1983an.)
- Europar telebista, analogikotik digitalera hasi zen aldatzen. (2006an.)
- Lehendabiziko aldiz atera zen merkatura liburu elektronikoko bat, baina arrakasta handirik gabe. (1981ean.)
- Lehenengoz YouTube.com kanala hasi zen martxan. (2005ean.)
- Telebista koloretan: Europako lehen emisio publikoa. (1967an.)

Telebista ikusteko moduak

- 1) **Aple TV plus plataforma digitalak zer ezaugarri izango ditu?**
 - a- Harpidetza ez da derrigorrezkoa izango.
 - b- Edukiak eskaintzeaz gain, eduki horiek Aplek berak produzituko ditu.
 - c- Telesailak, mahainguruak eta albisteak eskainiko dituzte.
- 2) **Erabat aldatu da telebista ikusteko modua. Zerk eragin du aldaketa?**
 - a- Telebista etxeko pantailan ikustea ez zaigu eroso egiten.
 - b- Erabiltzen dugun pantaila nagusia jada ez da etxekoa.
 - c- Orain irudiei ez diegu garrantzia handia ematen.
- 3) **Zein da plataforma horien sekretua? Zer da eskaintzen dutena?**
 - a- Eduki erakargarriak, eta aukera zabala.
 - b- Albisteak, modu erakargarrian aurkeztuta.
 - c- Mahai-inguru eta pelikula interesgarriak.
- 4) **Aplek Aple News aldizkaria ere eskainiko du. Zer iritzi eman du Mirenek horri buruz?**
 - a- Bdaia-ekaintza interesgarria egingo dutela.
 - b- Gure bizitza-estiloa erabat aldatuko duela aldizkariak.
 - c- Aldizkariaren bidez gure iritzia eta kontsumitzeko modua bideratuko dela.
- 5) **Tokiko telebistak arriskuan ikusten ditu Mirenek?**
 - a- Ez, Netflix eta Apple baino jarraitzaile gehiago dituzte-eta.
 - b- Oraingoz ez, baina arriskuan egon daitezke.
 - c- Ez, globalizazioaren beste muturrean baitaude.

Zer telebista? Zer telebista?

(1)	(4)	(7)
ondorio oso kaltegarriak	tresneriek	leial bihurtzeko
(2)	(5)	(8)
onik egin	norgehiagoka handia	osagarri modura
(3)	(6)	(9)
nahi bezala	nabarmendu	gogorak

Transkripzioa

MAU ETXEZORTU.- Applek produktu berria aurkeztu du, Applek. Telesailak, pelikulak eta dokumentalak ekoitzi eta eskainiko ditu udazkenetik aurrera. Netflix eta Amazon Prime bideo bezalako plataforma digitalen lehia zuzena izango da, Tamara, Apple, aurrerantzean.

TAMARA FERRARI.- Hori da. Apple TV Plus-entzako lan egingo dute besteak beste, Steven Spielberg zine-zuzendariak eta hainbat aktorek: Reese Witherspoon, Jennifer Aniston, Steve Carrel...

MANU ETXEZORTU.- Apple TV + Apple TV barruan txertatuta egongo da. Harpidetza egin behar duzu, hileroko kopuru bat ordaindu, baina momentuz ez dute zehaztu zenbat izango den ordaindu beharrekoa. Bueno, Miren Gabantxo Euskal Herriko Unibertsitateko irakasle da, eta berari galdetu diegu Applen eskaintza berri honi buruz eta ordainpeko telebistaren fenomenoaz. Entzun berak esandakoa:

TAMARA FERRARI.- Telebista ikusteko modua erabat aldatu da azken urte hauetan. Zerk eragin du hori?

MIREN GABANTXO.- Bueno, azkenean da pantailen bitartez kontsumitzen duguna. Ez da bakarrik telebista kontsumitzeko modua. Pentsatu behar dogu bere (dugu ere) kaleetan, edozeinek, ikusten d(a)u mobila begira edo sakelako telefonoa begira jendea; metroan zoazenean, autobusean zoazenean... Pantaila printzipala gaur egun ez da etxeko pantaila.

TAMARA FERRARI.- Bai. Eta gero, HBO, Netflix, Amazon Prime, Movistar... ekoiztetxe bihurtu dira. Zein da plataforma horien sekretua?

MIREN GABANTXO.- Bueno, sekretua da gaur egun irudiak, ipuinak, istorioak irudien bitartez kontsumitzea, bueno, gaur egungo bizimodua bilakatu dela. Historia (sic) [istorio] on bat ordaindu behar da. Bai Applek, bai Netflixek, bai edozeinek hor ikusten dabena (dutena) da kanaletan zirkulatzen dabilzan produktu horiek zelako negozioa edo zelako dirua ematen daben (duten). Ze gu ohitu gara jada pantailetan pegatuta egotera, ezta? TAMARA FERRARI.- Bai.

MIREN GABANTXO.- Eta gainera, azkenean, pentsatzen badugu kultura-kolonizazio sistema perfektu bat da. Ze, azkenean, globalizazio esaten dugunean, globalizazioa zer da? Ba hau da globalizazioa. Globalizazioa da azkenean denok gauza berberak kontsumituko ditugula, kanal berdinetik eta gure aparailu berdinetik denok gauza bera ikusten egongo garelako.

TAMARA FERRARI.- Bai. Lortu dute (sic) [dituzte] plataforma hauek eduki erakargarriak... Aukera zabala eskaintzen dute eta gainera, harpidetza, bueno, nahiko merkea dela esan dezakegu.

MIREN GABANTXO.- Bueno, merkea. Hor bere (ere) egon na(i)z honetaz irakurtzen, eta gainera Applek egingo dab(u)ena bere (ere) da aldizkariak sortu, eta aldizkaria da Apple News edo holako bat... Ba hor albisteak emango ditu, bizitza-estiloak salduko ditu, bidaia salduko ditu, eta ezin dugu ahaztu bere (ere) horren arabera gure iritzia, gure kontsumo-modua eta pentsatzeko modua bideratu egingo dela.

TAMARA FERRARI.- Bai. Eta ohiko kateek zer egin dute orain arte horren aurrean eta zer egin beharko lukete lehia horretan sartu ahal izateko?

MIREN GABANTXO.- Nik uste do(u)t telebista ikusteko modua, bueno, interneten egiten dugunaren arabera, ba moldatu beharko dela. Orduan, badi(n)ot, nik uste do(u)t oraingo moduko hori, inposaketa-parrila batena ez doala inora.

TAMARA FERRARI.- Bai. Baina desoreka handia dago. Ez da gauza bera, adibidez, tokiko telebista kate batek duen diru-sarrera edo Movistar-ek duena.

MIREN GABANTXO.- Bueno, tokian tokiko telebisten jokoa nik ez dut ikusten hain txarto. Prezisamente, (hain zuzen) da globalizazioaren kontrako beste punta, ezta? Applek edo Netflixek edo ezin izango dabe (dute) inoiz telebista lokal batek daukan indarra eta kontaktua kalearekin izan.

Lehen telefono mugikorra aterata zen merkatura. (1983an.)

Europar telebista, analogikotik digitalera hasi zen aldatzen. (2006an.)

Lehendabiziko aldiz aterata zen merkatura liburu elektroniko bat, baina arrakasta handirik gabe. (1981ean.)

Lehenengoz YouTube.com kanala hasi zen martxan. (2005ean.)

Telebista koloretan: Europako lehen emisio publikoa. (1967an.)